

## นิทานเวตาลเรื่องที่ ๓

นำเสนอเมื่อ : 18 ก.ย. 2551

### นิทานเวตาล เรื่องที่ ๓

พระเจ้าวิกรมมหาราช ครั้นเวตาลหลุดลอยออกไป ก็ทรงตกตะลึงอยู่ชั่วครู่ เมื่อได้พระสติก็หันกลับไปหาพระธรรมราชาบรมครู เสด็จทรงดำเนินไปยังต้นอโศกอีกครั้ง ครั้นถึงก็เสด็จขึ้นขึ้นไปบนต้นพลดเวตาลลงมาไสยามอย่างเกา พลังกล่าวตำหนิตนเองถึงความเพลิดเพลิน ที่ทำให้ขาดสติ แล้วพระองค์ก็เสด็จออกทรงดำเนินไปได้สักครู่ เวตาลเริ่มเล่าเรื่องถวาย ซึ่งกล่าวว่าเป็นเรื่องจริงอีกเรื่องหนึ่ง ดังนี้

ในกาลก่อน มีเมืองอยู่เมืองหนึ่ง ชื่อ "โคภาวดี" พระราชาทรงพระนามว่า "รูปเสน" พระองค์ทรงมีข้ารับใช้ผู้ใกล้ชิดคนหนึ่ง ชื่อว่า "สุรเสน" เป็นแม่ทัพที่มีกำลังและสติปัญญาเฉียบแหลม วงศ์วานใน การสุรบเป็นอย่างมาก ทั้งยังมีชื่อเสียงเลื่องลือไปทั่วบ้านไกลเรือนเคียง

วันหนึ่งแม่ทัพสุรเสน นั่งว่าราชการอยู่หน้าจวน ก็มีผู้รับใช้เข้าไปบอกว่า มีชายหนุ่มคนหนึ่งถืออาวุธมา จะขอเข้ารับราชการ สุรเสนแม่ทัพให้นำตัวเขาไปซักถาม ชายหนุ่มจึงแสดงตัวว่า

"ข้าพเจ้า ชื่อ "วีรพล" เป็นผู้ที่มีความชำนาญอาวุธทุกชนิด มีชื่อเสียงในความกล้า และชื่อเสียงโดยปรากฏอยู่ทั่วไป"

แม่ทัพสุรเสน พุดขึ้นว่า

"เจ้าหนุ่มน้อย ไหนเจ้าจงซักดาบของเจ้าออกมา แสดงความสามารถของเจ้าให้ปรากฏแก่สายตาของขาลี"

วีรพล ได้ยืนดั่งนั้นก็รู้ความในใจของแม่ทัพว่าอยากจะลองความสามารถของตน จึงมีหวาดหวั่น เอามือขวาชักดาบออกกวัดแกว่งเหนือศีรษะ มือซ้ายเหยียดออกไป แล้วไข่มือขวาหวัดดาบเต็มแรง ตัดเล็บที่นิ้วก้อยมือซ้ายขาดตกลงอยู่ที่พื้น โดยมีไต่ถูกนิ้วหรือเนื้อเป็นเหตุให้เลือดตกยางออกแมแต่दनอย

สุรเสน แม่ทัพเห็นก็ชอบใจ จึงสนทนากับวีรพลถึงยุทธวิธีในการทำสงคราม ซึ่งวีรพลก็แสดงความคิดเห็นที่มีหลักการที่มั่นคง

เมื่อเป็นเช่นนั้น สุรเสนแม่ทัพก็เห็นว่า วีรพลต้องไม่ใช่คนสามัญธรรมดาแน่ๆ จึงพาตัวไปหาพระเจ้ารูปเสน และกราบทูลเรื่องราวให้ทรงทราบทุกประการ

พระเจ้ารูปเสนนั้น ทรงเป็นพระราชาที่รับสั่งน้อย แต่คิดมาก ครั้นได้ยินที่แม่ทัพทูลมาโดยตลอดแล้ว ก็รับสั่งถามวีรพลว่า

"ข้าควรที่จะให้เบียดเบียนแก่เจ้าวันละเท่าไร"

วีรพลจึงกราบบังคมทูลทันที

"หนึ่งพันตำลึง ถึงจะพอเป็นค่าใช้จ่ายของข้าพระองค์ พระเจ้าค่ะ"

พระเจ้ารูปเสนทรทรงตรึกตรองและตั้งปัญหาถามพระองค์เองว่าเป็นเพราะเหตุใดชายหนุ่มคนนี้ถึงได้ตีราคาความรับใช้ของตนแพงดังเช่นที่พูด หรืออาจจะเป็นในด้วยคุณงามความดีอย่างมาก ซึ่งอาจจะเห็นได้ภายหลัง พระองค์จึงรับสั่งเรียกนายคลังมาสั่งว่า ให้จ่ายทองคำให้แก่วีรพลวันละหนึ่งพันตำลึงตามที่ขอ

ฝ่ายวีรพล เมื่อได้รับพระราชทานสินจ้างมากมายถึงเพียงนั้น ก็ใช้ทรัพย์ของตนในทางที่ดีที่สุด กล่าวคือ

ในเวลาเช้าทุกวัน ได้เอาทรัพย์ที่ได้มาแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนที่หนึ่งแจกจ่ายให้กับนักบวช และอีกส่วนที่เหลือก็ถูกแบ่งออกเป็นอีกสองส่วน ส่วนแรกแจกให้กับพวกขุนทอน ส่วนที่สองวีรพลได้ให้คนจัดอาหารชั้นดี เลี้ยงผู้คนที่ขัดสน ต่อเมื่อเหลือแล้วตนเอง ภรรยาและบุตรทั้งสองถึงจะกิน

ครั้นในเวลาค่ำคืน วีรพล จะถืออาภุชเข้าไปยืนอยู่ใกล้ๆ แทนบรรทมทุกคืน เมื่อใดพระเจ้ารูปเสนทรตื่นขึ้นมา จะมีรับสั่งถามว่า

"ใครอยู่ที่นั่น" วีรพล ก็จะทูลตอบทันทีว่า

ข้าพระองค์ วีรพล อยู่ที่นี้ พระเจ้าค่ะ"

พระเจ้ารูปเสนทรตื่นบรรทมขึ้นและตรัสถามครั้งใด ก็จะทรงได้ยิน วีรพลทูลตอบเช่นนี้เสมอ จนพระองค์แทบจะเบื่อ บางคราวนึกอยากให้มีเหตุอันใดขึ้นมาจริงๆ เพื่อจะได้เห็นความสามารถของวีรพล

ในคืนวันหนึ่ง พระเจ้ารูปเสนทรบรรทมตื่นขึ้น เพราะได้ยินเสียงผู้หญิงร้องไห้อย่างโหยหวนคร่ำครวญ อยู่ในป่าช้าไกลพระราชวัง จึงทรงตรัสถามขึ้นว่าใครอยู่แถวนั้น วีรพลก็ทูลตอบตามเคย พระองค์จึงทรงรับสั่งว่า

เจ้าจงไปดูซิว่า มีผู้หญิงมาร้องไห้คร่ำครวญอยู่ทำไม แล้วจงรีบกลับมารายงานโดยเร็ว"

"พระเจ้าค่ะ" วีรพลรับคำสั่ง

ครั้นวีรพลไปแล้ว พระเจ้ารูปเสนทร ก็ทรงเครื่องชุดดำคลุมองค์ลอบเสด็จตาม วีรพลไป เพื่อจะได้แอบทอดพระเนตรถึงความกลาของชายผู้นี้

ครู่หนึ่ง วีรพลก็ไปถึงป่าช้า ได้เห็นหญิงงามผู้หนึ่ง กำลังกระโดดโลดเต้น วิ่งไปรอบๆ ทั้งเอามือตีที่ศีรษะของตนเอง แล้วร้องไห้คร่ำครวญ แต่วีรพลไม่รู้ว่า นางนั้นเป็นพระแม่ธรณี จึงเอ่ยถามนางว่า

"เป็นเพราะเหตุใด เจ้าจึงมาร้องไห้คร่ำครวญอยู่เช่นนี้"

พระแม่ธรณี ได้กล่าวชี้แจงให้วีรพลฟังว่า

"ในพระราชวังแห่งนี้ มีผู้กระทำการลามก เพราะเหตุนี้ความเสื่อมจะมีมาสู่พระราชฐาน และต่อไปอีกไม่นาน องค์พระราชาก็ทรงประชวรหนักถึงสิ้นพระชนม์ เรารู้สึกเสียใจเราจึงร้องไห้ดังนี้" วีรพลถามนางต่ออีก

เหตุร้ายที่แม่นางกล่าวมานี้ จะมีทางป้องกันได้หรือไม่" พระแม่ธรณีตอบว่า

"ทางป้องกันนั้นมีอยู่ทางเดียว คือท่านจะต้องตัดศีรษะของบุตรชายท่านด้วยมือของท่านเอง เพื่อนำไปเป็นเครื่องบูชาพระเทวี ที่ศาลซึ่งอยู่ห่างจากตรงนี้ไปทางทิศตะวันออก" แม่พระธรณีกล่าวจบเพียงนั้น ก็อันตรธานหายไป

ฝ่ายวีรพล เมื่อได้รับความรู้เช่นนี้แล้ว ก็ตรงกลับไปบ้าน ไปเล่าให้ภรรยาและบุตรฟังเมื่อนางผู้เป็นภรรยาได้ฟัง ก็ตอบว่า "ภรรยาที่ดีต้องปฏิบัติตามที่สามีเห็นชอบ"

บุตรชายนั้น ก็ตอบไม่ต่างจากมารดาว่า "บุตรที่ดีต้องปฏิบัติตามที่บิดาเห็นชอบเช่นกัน"

แต่ฝ่ายลูกสาวไม่เห็นด้วยกับความคิดเหล่านี้ ก็ซัดหรือทำอะไรมิได้ ได้แต่เดินตามพ่อ แม่ และพี่ชาย ตรงไปยังศาลพระเทวี

ครั้นเมื่อไปถึง วีรพลก็เข้าไปพนมมือนมัสการ กล่าวคำวิงวอนองค์พระเทวีว่า

"ข้าแต่องค์พระเทวี ข้าพเจ้าจะประหารชีวิตของบุตรชายถวายเป็นเครื่องบูชาพระองค์ ขอพระองค์ทรงอำนาจพรให้พระราชชายาของข้าพเจ้า จงทรงมีพระชนมายุยืนยาวนานไปจวบจนพ้นปีด้วยเถิด"

เมื่อวีรพล กล่าวคำอธิษฐานเสร็จแล้ว ก็ลงมือฟันดาบถูกคอบุตรชาย ศีรษะขาดกระเด็นไปกลิ้งอยู่หน้าเทวรูป วีรพลจึงโยนดาบขวางไปให้ไกลตัว ฝ่ายลูกสาวเมื่อเห็นเช่นนั้น ก็วิ่งเข้าไปฉวยเอาดาบมาเชือดคอตนเองสิ้นลมหายใจไปอีกคนหนึ่ง นางผู้เป็นแม่เห็นลูกหญิงลูกชายต้องตายลงไปต่อหน้าต่อตา ก็เหลือที่จะสะกดใจไว้ได้ นางจึงวิ่งไปหยิบดาบฟันคอตนเองตายตามไปเป็นสามศพด้วยกัน วีรพล เมื่อเห็นเหตุการณ์เป็นเช่นนั้น ก็พุดกับตัวเองว่า

"สิ้นลูกเมียอย่างนี้แล้ว ชีวิตเราจะอยู่ไปทำไม"

เมื่อคิดดังนี้ วีรพลก็เอาดาบฟันคอตัวเองฉับ ลุงขาดใจตายข้างๆ ลูกและเมียนั่นเอง ฝ่ายพระเจ้ารูปเสนทอพระเนตรแอบดู เห็นคนสี่คนต้องมาตายแบบนี้ ก็ทรงสลดพระทัย พระองค์จะไม่ขอมีชีวิตอยู่ต่อไป เพราะความละอายแก่ใจ และกลัวการสาปแช่ง

พระเจ้ารูปเสนทอพระดำริดังนี้แล้ว พระองค์ก็ทรงหยิบดาบขึ้นจะประหารชีวิตพระองค์เอง แต่เทวรูปพระเทวีทรงยึดพระหัตถ์ไว้ รับสั่งห้ามมิให้ทำเช่นนั้น และให้ทรงขอพรแล้วแต่พระประสงค์

พระเจ้ารูปเสน ได้ฟังก็ทรงดีพระทัย ทูลขอชีวิตคืนให้แก่วีรพลและลูกเมีย

ในพริบตานั่นเอง ร่างทั้งสี่ก็กลับคืนสู่ชีวิต มีลมหายใจดังเดิม พระเจ้ารูปเสนจึงรับสั่งให้ทั้งหมดเดินตามเสด็จกลับยังพระราชวัง เพื่อจะทรงแบ่งราชสมบัติประทานให้แก่วีรพลและครอบครัว

เวตาลเล่ามาถึงเพียงนี้ ก็หยุดแล้วทูลถามพระเจ้าวิกรมมหาราชว่า

"ขอเดชะ ฝ่าพระบาท หม่อมฉันใคร่อยากทูลถามฝ่าพระบาทสักข้อหนึ่งว่า ในบรรดาคนทั้งห้านี้ คนไหนโง่ที่สุด พระยะคะ" พระเจ้าวิกรมมหาราช ทรงรับสั่งด้วยสำเนียงโกรธๆ ว่า

"อ้ายผู้โง่ กูจะตอบได้เองทันทีว่า "พระเจ้ารูปเสน" เอ็งนี่มันมีปัญญาตัน ยากที่จะเข้าใจ ก็วีรพลนั้นมีหน้าที่สละชีวิตเพื่อเจ้านาย ส่วนลูกชายก็ทดแทนพระคุณพอจึงปฏิบัติตาม และสำหรับหญิงชนภรรยาและบุตรสาวนั้น เมื่อเห็นใครฆ่าฟัน ก็อ่อนไหวเป็นธรรมชาติของหญิง แต่พระเจ้ารูปเสนนั้น ในเมื่อวีรพลและครอบครัวตายไปแล้ว ยังจะทรงสละราชบัลลังก์เพื่ออะไรกัน วีรพลและครอบครัวก็คงจะตายไปแล้ว ประชนที่อยู่ภายหลังอีกมากมายเล่า" เวตาล ได้ฟังก็หัวเราะชอบใจ แล้วทูลว่า

"ฝ่าพระบาท มิทรงเบื่อก่อนที่จะต้องไปปีนต้นไม้สูงๆ บ้างดอกหรือ พระยะคะ ใครกันแน่ที่ปัญญาตัน ฮะ ฮะ ฮะ "

เวตาลพูดเท่านั้นก็ลอยออกจายาม หัวเราะก้องฟ้า ว่าพระเจ้าวิกรมมหาราช พระทัยไม่หนักแน่น แล้วจึงย้อนกลับไปห้อยหัวอยู่ที่दनอศกตามเดิม.